

**Міністерство внутрішніх справ України
Донецький юридичний інститут МВС України**

ТАНРИВЕРДІЄВ Іса Муса Огли

УДК 342.9.086:347.963

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОРГАНАМИ ПРОКУРАТУРИ ЗАКОННОСТІ ПРИТЯГНЕННЯ ОСІБ
ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

12.00.07 – адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право

Автореферат
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Кривий Ріг – 2020

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Донецькому юридичному інституті МВС України, Міністерство внутрішніх справ України.

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор,
Заслужений працівник освіти України
Гулієв Аріф Джаміль огли,
Національний авіаційний університет,
професор кафедри міжнародного права та
порівняльного правознавства

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, доцент
Заслужений юрист України
Ісаков Михайло Григорович,
Юридична фірма «Глобус»,
голова Наглядової ради

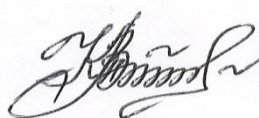
кандидат юридичних наук, доцент
Рябченко Ярослава Степанівна,
Національний юридичний
університет імені Ярослава Мудрого,
доцент кафедри адміністративного права

Захист відбудеться «04» серпня 2020 року о «09.00» на засіданні спеціалізованої вченої ради К 11.737.02 в Донецькому юридичному інституті МВС України за адресою: 50106, м. Кривий Ріг, вул. Степана Тільги, 21.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Донецького юридичного інституту МВС України за адресою: 50106, м. Кривий Ріг, вул. Степана Тільги, 21.

Автореферат розісланий «04» липня 2020 року.

**Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради**

Т.В.Колеснік

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. У правовій демократичній державі одним з основних принципів застосування юридичної, зокрема й адміністративної, відповідальності є принцип законності. Реалізація цього принципу на практиці має важливе значення насамперед для дотримання та охорони прав та свобод людини і громадянина, таких як: свобода та особиста недоторканність, право захисту від необґрунтованого притягнення до юридичної відповідальності тощо. Однак, у зв'язку з недосконалістю законодавства, окремими корупційними проявами в правоохоронних та інших державних органах, які здійснюють притягнення осіб до юридичної відповідальності, досить часто цей принцип порушується. Найбільш поширеним є порушення зазначеного принципу під час притягнення осіб саме до адміністративної відповідальності, оскільки цей вид юридичної відповідальності має право застосовувати значна кількість державних органів та посадових осіб, унаслідок чого зростає потенційна загроза порушення встановленої законодавством процедури застосування адміністративної відповідальності та притягнення до неї невинних осіб. Саме тому виникає необхідність у функціонуванні окремої системи органів, покликаної забезпечувати реалізацію принципу законності в провадженні у справах про адміністративні правопорушення. Такими органами є органи прокуратури України.

На сьогодні законодавче регулювання адміністративного забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності перебуваєв незадовільному стані, оскільки відсутні відповідні приписи, що визначають порядок, методи та засоби реалізації цього напряму діяльності органів прокуратури, його організаційне забезпечення, унаслідок чого значно знижується ефективність адміністративного забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. Це викликає необхідність удосконалення відповідних положень законодавства та впровадження їх у діяльність органів прокуратури України, що зумовлює актуальність теми дослідження. Більш того, глибоке, комплексне дослідження названої проблематики ще не проводилось, а відсутність відповідної монографічної літератури ще раз свідчить як про її складність, так і про недостатню увагу до неї вчених-правознавців.

Науково-теоретичне підґрунтя дисертації складають роботи В.Б. Авер'янова, С.М. Алфьорова, О.М. Бандурки, О.А. Банчука, Ю.П. Битяка, В.М. Бесчастного, Ю.А. Ведернікова, С.С. Вітвіцького, Я.О. Герасименка, І.П. Голосніченка, Ю.М. Грошевого, А.Д. Гулієва, Д.С. Д'ячкова, М.Г. Ісакова, О.С. Іщука, В.М. Кравчука, В.В. Копейчикова, Ю.М. Козлова, С.О. Короєда, О.Л. Копиленка, М.В. Косюти, В.Я. Малиновського, А.Ф. Мельника, О.Р. Михайленка, О.Ю. Оболенського, Я.С. Рябченко, О.В. Синьова, С.В. Петкова, В.В. Сухоноса, Ю.А. Тихомирова, М.І. Хавронюка, О.Б. Червякова, В.Є. Чиркіна, В.В. Шуби, П.В. Шумського, М.К. Якимчука та деяких інших учених. Однак, не зважаючи на широку сферу даних досліджень,

більшість питань, пов'язаних із проблематикою адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, не розроблено, відповідно, залишилися невирішені проблеми теоретичного, організаційного і правового характеру.

Відповідно, необхідність удосконалення адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, недосконалість правового регулювання у цій сфері зумовлюють актуальність і вказують на необхідність комплексного дослідження зазначеної проблеми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Тема дослідження обрана відповідно до основних напрямів адміністративно-правової реформи в Україні. Дослідження відповідає положенням п. 2 Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженої Постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII, Закону України від 11 листопада 2001 року №2623-III «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»; Переліку пріоритетних напрямів розвитку науки та техніки на період до 2020 року, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2011 року № 942; Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2016 – 2020 роки, розробленої відповідно до програмних нормативно-правових актів, зокрема Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України 12 січня 2015 р., № 5; Розділу 2 «Проблеми формування національної правової системи України» Пріоритетних напрямів розвитку правової науки на 2011 – 2015 рр., затверджених Постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 24 вересня 2010 року № 14-10.

Мета і завдання дослідження. *Мета* дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб з урахуванням надбань правової науки, результатів аналізу діяльності органів прокуратури України розкрити особливості адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності та запропонувати науково-обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення законодавства в цій сфері.

Для досягнення поставленої мети в дисертації необхідно вирішити такі основні *завдання*:

- визначити поняття законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;
- з'ясувати значення органів прокуратури в адміністративно-правовому забезпеченні законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;
- сформулювати визначення адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;
- розкрити поняття гарантій та принципів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності та охарактеризувати їх види;

- охарактеризувати засоби та методи адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;

- окреслити поняття та елементи організації діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;

- проаналізувати основні форми взаємодії органів прокуратури з громадськістю та органами державної влади у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;

- обґрунтувати пропозиції щодо підвищення ефективності взаємодії органів прокуратури з громадськістю та органами державного управління у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;

- виявити основні прогалини та недоліки правового регулювання адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності та запропонувати напрями вдосконалення відповідного законодавства.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі адміністративно-правового забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Предмет дослідження становить адміністративно-правове забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження утворює система прийнятих у юридичній науці методів пізнання соціальної реальності і соціально-правових інститутів у їхньому історичному розвитку, взаємозв'язку і взаємозумовленості з погляду теорії і практики, історії і сучасності.

Гносеологічний метод дослідження (підрозділи 1.1, 1.2 та 1.3) дав змогу визначити поняття та сутність законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, а також поняття адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності в цій сфері, поняття гарантій та принципів цього напрямку діяльності органів прокуратури. Порівняльно-правовий метод (підрозділ 2.1) покладено в основу аналізу законодавства в досліджуваній сфері в Україні, а також компаративного аналізу відповідних норм вітчизняного та європейського права. Аналітичний метод (підрозділ 2.2 та 3.1) надав можливість встановити необхідність удосконалення методів та засобів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. Структурно-функційний аналіз (підрозділи 2.3 та 3.2) дав змогу визначити відповідність нормативно-правових актів у сфері адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності реальним суспільним відносинам у цій сфері. Метод статистичного аналізу (підрозділ 1.1 та 2.1) було використано під час роботи з офіційно-статистичними матеріалами, звітами Генеральної прокуратури України та підпорядкованих прокуратур. Використання індуктивного методу

(підрозділи 3.1 та 3.2) щодо сукупності отриманих та розглянутих даних дає можливість підтвердити висновок про необхідність удосконалення деяких положень законодавства в досліджуваній сфері, що сприятиме підвищенню ефективності провадження у справах про адміністративні проступки в цій сфері.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є першим у вітчизняній юридичній науці адміністративного права комплексним науковим дослідженням особливостей адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку наукових положень і висновків. Основні з них такі:

вперше:

- надано авторське визначення категорії адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності як регламентованої законодавством системи дій, спрямованих на реалізацію повноважень органами прокуратури у сфері провадження в справах про адміністративні правопорушення, складання протоколів про адміністративні правопорушення у визначених ст. 255 КУпАП випадках, участі у судовому розгляді справ про корупційні правопорушення, здійсненні представництва інтересів громадян та держави в суді у справах про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законодавством, а також ініціювання притягнення до адміністративної відповідальності громадян та посадових осіб, у діях яких виявлено ознаки адміністративного правопорушення, та здійснення інших дій, передбачених ст. 250 КУпАП;

- визначено категорію гарантій адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності як систему правових методів, засобів та способів, а також принципів та організаційних засад діяльності органів прокуратури, які створюють умови для повного, своєчасного та всебічного виконання прокуратурою функцій з виявлення та фіксації адміністративних правопорушень, що належать до сфери відання органів прокуратури, виявлення та належного реагування на всі факти порушення законності, притягнення осіб до адміністративної відповідальності на всіх етапах провадження в цих справах, а також порушення питання про притягнення до юридичної відповідальності посадових осіб, винних у порушенні законності, у випадках передбачених законодавством;

удосконалено:

- визначення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності як основоположного принципу, сутність якого полягає в дотриманні уповноваженими органами та посадовими особами встановленого законом порядку притягнення осіб до адміністративної відповідальності, накладення стягнення лише в межах, передбачених санкцією статті, якою визначена адміністративна відповідальність за конкретне діяння, застосування заходів забезпечення провадження у справі про адміністративні правопорушення лише в порядку та на підставах, визначених законами та іншими актами, що не суперечать Конституції та законам України;

- підхід до розуміння значення органів прокуратури в адміністративно-правовому забезпеченні законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, який полягає: 1) у виявленні вчинених правопорушень та складанні протоколів про ці правопорушення відповідно до ст. 255 КУпАП. У цьому разі органи прокуратури забезпечують невідворотність покарання за вчинене правопорушення та сприяють тому, щоб жодне адміністративне правопорушення не залишилося невиявленим; 2) у винесенні постанови про ініціювання притягнення особи до адміністративної відповідальності у разі виявлення в діях громадян або посадових осіб ознак адміністративного правопорушення; 3) у прийнятті участі в судовому розгляді справ про корупційні правопорушення; 4) у здійсненні нагляду за додержанням законів під час застосування заходів впливу за адміністративні правопорушення;

- класифікацію принципів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;

- визначення методів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності як регламентованої нормами адміністративного законодавства системи засобів та способів, що застосовують органи прокуратури з метою утвердження режиму законності в діяльності органів та посадових осіб, уповноважених здійснювати провадження в справах про адміністративні правопорушення та застосовувати адміністративні стягнення або заходи впливу в цій категорії справ;

- формулювання категорії засобу адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності як визначеного в актах адміністративного законодавства комплексу конкретних дій, інструментів та способів їх застосування, що використовують органи прокуратури для реалізації повноважень у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, вибір яких зумовлений визначеними підставами та умовами, у яких вони застосовуються, та заснований на вольовому акті прокурора або його керівника, вираженого у формі наказу або в іншій формі;

- класифікацію засобів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, до яких зараховано: 1) прийняття, реєстрацію, розгляд заяв та скарг громадян, юридичних осіб та органів державного управління про факт порушення їхніх прав, інтересів або державних інтересів у процесі здійснення провадження в справах про адміністративні правопорушення; 2) складання графіку здійснення планових перевірок органів та установ виконання адміністративних покарань, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян; 3) перевірка матеріалів справ про адміністративні правопорушення, вивчення всіх документів, їхньої повноти, правильності складання тощо; 4) застосування засобів реагування на виявленні порушення законності розгляду справ про адміністративні правопорушення; 5) вивчення документів, що містяться в справах про адміністративні правопорушення з метою виявлення обґрунтованості та

законності застосування заходів забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення або адміністративних стягнень, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян тощо;

- визначення організації діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це система дій та заходів щодо впорядкування, координації та розподілу повноважень між прокурорами, спрямована на підвищення ефективності діяльності органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, що покладаються актами адміністративного законодавства або посадовими інструкціями на уповноважених керівників прокуратур відповідного рівня, керівників відділів та підрозділів або керівників груп, результатом якої, як правило, є видання організаційно-управлінського акту;

- структуру організації діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, до якої зараховано такий комплекс дій та заходів: 1) підбір компетентних прокурорських працівників та розподіл між ними повноважень у цій сфері; 2) складання графіку проведення планових перевірок, проведення нарад та визначення періодичності таких перевірок органів та установ виконання адміністративних покарань, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян; 3) визначення завдань, методів та засобів забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 4) призначення прокурорів, уповноважених здійснювати позапланові перевірки законності діяльності органів та установ виконання адміністративних покарань, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян тощо;

- класифікацію форм взаємодії органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності: 1) з громадськістю: взаємне інформування, роз'яснення законодавства, участь громадськості або її представників у засіданнях органів прокуратури, зокрема, з питань профілактики вчинення адміністративних правопорушень та порушень законодавства органами та посадовими особами, які розглядають справи про адміністративні правопорушення; 2) з органами державного управління: координація, взаємне інформування, участь прокурора в правотворчій діяльності, участь прокурора в засіданнях органів державної влади та місцевого самоврядування тощо;

- пропозиції щодо розробки Наказу Генерального прокурора «Про організацію роботи органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності», у якому визначити такі питання: 1) мета та завдання здійснення перевірок законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 2) елементи законності, які підлягають забезпеченню органами прокуратури та особливості перевірок у кожному з цих напрямів (законність складання протоколів, законність розгляду справ тощо); 3) методи та засоби забезпечення законності в цій сфері, зокрема й засоби прокурорського реагування на виявлені порушення та порядок контролю прокурора за їх розглядом; 4) періодичність проведення планових перевірок

щодо дотримання законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності в таких органах, як: Національна поліція України, фіскальні органи, органи Пенсійного фонду України тощо; 5) порядок та строки розгляду та вирішення звернень громадян, що містять повідомлення про порушення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності тощо;

набули подальшого розвитку:

- пропозиції щодо підвищення ефективності взаємодії органів прокуратури з громадськістю та органами державного управління у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, зокрема, розширити практичні форми взаємодії органів прокуратури з громадськістю (запровадити інформаційну взаємодію з громадськими організаціями щодо виявлення ними фактів вчинення адміністративних правопорушень, які не були зафіксовані уповноваженими органами державної влади, а також фактів порушення прав громадян у цій сфері, виділити окремі штатні одиниці у відповідних відділах органів прокуратури, на які покласти відповідальність за діяльність у сфері взаємодії з громадськістю);

- пропозиції щодо вдосконалення законодавства у сфері адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, зокрема: 1) у Законі України «Про прокуратуру» та КУпАП передбачити такий засіб прокурорського реагування на виявлені порушення у сфері притягнення осіб до адміністративної відповідальності, як тимчасове зупинення дії постанови про адміністративне правопорушення або іншого незаконного рішення в цій справі, з одночасним зверненням прокурора до суду для вирішення питання про законність відповідної постанови або іншого рішення; 2) розробити та затвердити Наказ Генерального прокурора України «Про затвердження критеріїв оцінки рівня ризику порушення законності в органах державної влади та місцевого самоврядування при здійсненні ними провадження в справах про адміністративні правопорушення та періодичність проведення в них перевірок органами прокуратури».

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес у:

– *науково-дослідній сфері* – основні положення та висновки дисертації можуть бути основою для розробки теоретико-правових питань адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;

– *сфері правотворчості* – висновки, пропозиції та рекомендації, сформульовані в дисертації, можуть бути використані для підготовки й уточнення низки законодавчих та підзаконних актів з питань забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності;

– *правозастосовній сфері* – використання одержаних результатів дасть змогу підвищити ефективність притягнення осіб до адміністративної відповідальності, а також ступінь забезпечення органами прокуратури при цьому законності;

– *освітньому процесі* – матеріали дисертації доцільно використовувати в підготовці підручників та навчальних посібників з дисциплін «Адміністративне право», «Адміністративна відповідальність», «Адміністративна діяльність правоохоронних органів» та інших дисциплін адміністративно-правового характеру, а також під час проведення занять із цих дисциплін.

Особистий внесок здобувача. Дисертація є самостійним науковим дослідженням. Наукові положення та висновки, що виносяться на захист, одержані автором самостійно в результаті опрацювання наукових, нормативних і статистичних джерел.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні положення, висновки і пропозиції доповідалися на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Юридична наука України: історія, сучасність, майбутнє» (м. Харків, 1-2 листопада 2019 р.), «Право як ефективний суспільний регулятор» (м. Львів, 14-15 лютого 2020 р.),

Публікації. Основні результати проведеного наукового дослідження викладені в семи наукових статтях, з яких три статті опубліковані у фахових виданнях України, чотири статті опубліковані в іноземних наукових виданнях, а також у двох тезах доповідей на наукових конференціях.

Структура та обсяг дисертації зумовлені метою й завданнями дослідження, яке складається з переліку умовних скорочень, вступу, трьох розділів, які містять вісім підрозділів, висновків і списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг дисертації складає 211 сторінок, з них 175 сторінок основного тексту. Список використаних джерел складається з 207 найменувань і займає 23 сторінки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дослідження, ступінь наукової розробки проблеми, вказано на зв'язок роботи з напрямками наукових досліджень, визначено мету і завдання дослідження, його об'єкт, предмет, охарактеризовано використані методи, висвітлено наукову новизну роботи, її значення в практичній, науково-дослідній та навчально-науковій діяльності, наведено дані про апробацію й публікацію результатів дослідження, відображено структуру дисертації.

Розділ 1 «Теоретико-методологічні засади адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» складається з трьох підрозділів.

У *підрозділі 1.1. «Поняття та сутність законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності»* визначено категорію законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності та охарактеризовано її основні елементи.

У **перебігу** проведеного дослідження різних підходів та наукових концепцій до визначення категорій законності та адміністративної відповідальності дисертант дійшов висновку, що законність притягнення осіб

до адміністративної відповідальності – це основоположний принцип, сутність якого полягає в дотриманні уповноваженими органами та посадовими особами встановленого законом порядку притягнення осіб до адміністративної відповідальності, накладення стягнення лише в межах, передбачених санкцією статті, якою визначена адміністративна відповідальність за конкретне діяння, застосування заходів забезпечення провадження в справі про адміністративні правопорушення лише в порядку та на підставах, визначених законами та іншими актами, які не суперечать Конституції та законам України.

У підрозділі 1.2. *«Роль та значення органів прокуратури України в адміністративно-правовому забезпеченні законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності»* на підставі огляду та аналізу наукових джерел визначено роль та значення органів прокуратури в адміністративно-правовому забезпеченні притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Дисертантом обґрунтовано, що адміністративно-правове забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це регламентований нормами КУпАП та іншими актами адміністративного законодавства механізм, що поєднує в собі систему методів, засобів та способів забезпечення дотримання органами та посадовими особами, уповноваженими складати протоколи про адміністративні правопорушення та/або здійснювати провадження в цих справах, під час обрання ними міри адміністративних стягнень до правопорушника, а також у процесі застосування заходів забезпечення провадження в справі про це правопорушення, вимог законодавчих актів щодо підстав, умов та порядку притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

На основі проведеного аналізу дисертантом розкрито значення органів прокуратури в адміністративно-правовому забезпеченні законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Підрозділ 1.3 *«Гарантії та принципи адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури притягнення осіб до адміністративної відповідальності»* присвячений визначенню понять та класифікації гарантій та принципів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

У результаті аналізу різних підходів до класифікації гарантій з урахуванням особливостей гарантій адміністративно-правового забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, дисертантом було вдосконалено класифікацію гарантій у досліджуваній сфері, зокрема, було виділено такі критерії класифікації: 1) залежно від форми закріплення: міжнародно-правові, конституційні гарантії та інші правові гарантії; 2) залежно від засобів та методів, що полягають в основі: економічно-правові, морально-етичні та контрольно-каральні; 3) залежно від сфери застосування: матеріально-правові гарантії та процедурні гарантії.

На підставі проведених досліджень було визначено, що принципи адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це втілені в правових нормах прогресивні погляди та керівні ідеї в суспільстві та державі стосовно

порядку та мети забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, що уособлюють в собі демократичні засади державного устрою та поєднують елементи принципів діяльності органів прокуратури та принципів законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Дисертантом було розроблено та охарактеризовано власну класифікацію принципів у досліджуваній сфері, до якої належать такі принципи: 1) законності; 2) своєчасності; 3) повноти; 4) об'єктивності та всебічності; 5) професіоналізму; 6) компетентності; 7) справедливості; 8) неупередженості; 9) територіальності; 10) презумпції невинуватості; 11) незалежності прокурорів; 12) неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки та добросовісності; 13) ефективності; 14) публічності; 15) пріоритетності профілактики порушення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Розділ 2 «Особливості адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 2.1. «Сучасний стан адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури України законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» визначено поняття та особливості сучасного стану адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Здійснений аналіз законодавчих актів дав змогу дійти висновку про те, що сучасний стан адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності характеризується досить низьким рівнем ефективності внаслідок таких причин: 1) відсутність чіткої та узагальненої регламентації процедурних питань забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності (методів, засобів, порядку тощо); 2) неузгодженість деяких положень законодавчих актів та галузевих наказів Генерального прокурора України. Зокрема, на рівні закону (Митного кодексу) не визначено повноваження органів прокуратури у сфері здійснення нагляду за дотриманням законності притягнення осіб до відповідальності за порушення митних правил та порядок здійснення такого нагляду в той час, як Наказом «Про організацію прокурорського нагляду за додержанням і застосуванням законів» визначено обов'язок здійснення нагляду в цій сфері; 3) неврегульованість адміністративним законодавством критеріїв, за якими оцінюється ризик порушень законності в тому чи іншому державному органі, уповноваженому розглядати справи про адміністративні правопорушення, та, відповідно, періодичність здійснення в них перевірок органами прокуратури тощо.

Підрозділ 2.2. «Методи та засоби адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури України законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» присвячений аналізу методів та засобів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності

притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Дисертантом було визначено, що метод адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це регламентована нормами адміністративного законодавства система засобів та способів, що застосовують органи прокуратури з метою утвердження режиму законності в діяльності органів та посадових осіб, уповноважених здійснювати провадження в справах про адміністративні правопорушення та застосовувати адміністративні стягнення або заходи забезпечення провадження в цій категорії справ.

Обґрунтовано, що засіб адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це визначений в актах адміністративного законодавства комплекс конкретних дій, інструментів та способів їх застосування, що використовують органи прокуратури для реалізації повноважень у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, вибір яких обумовлений визначеними підставами та умовами, у яких вони застосовуються, та заснований на вольовому акті прокурора або його керівника, вираженого у формі наказу або в іншій формі.

Підрозділ 2.3. «Організація діяльності органів прокуратури України щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» присвячено поняттю та структурі організації діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Здійснені в межах підрозділу дослідження дали змогу дійти висновку про те, що організація діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це система дій та заходів щодо впорядкування, координації та розподілу повноважень між прокурорами, спрямована на підвищення ефективності діяльності органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, що покладаються актами адміністративного законодавства або посадовими інструкціями на уповноважених керівників прокуратур відповідного рівня, керівників відділів та підрозділів або керівників груп, результатом якої, як правило, є видання організаційно-управлінського акту.

До організації діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності дисертантом зараховано такі дії та заходи: 1) підбір компетентних прокурорських працівників для реалізації функції у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності та розподіл між ними повноважень у зазначеній сфері; 2) складання графіку проведення планових перевірок, проведення нарад та визначення періодичності таких перевірок у піднаглядному суб'єкті; 3) визначення завдань, методів та засобів забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 4) призначення прокурорів, уповноважених здійснювати позапланові перевірки

законності в піднаглядних суб'єктах, визначення порядку реалізації цього напряму діяльності тощо.

Розділ 3. «Шляхи удосконалення адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» складається з двох підрозділів.

У підрозділі 3.1 «Удосконалення адміністративного законодавства, яке регламентує забезпечення органами прокуратури України законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» визначено шляхи вдосконалення адміністративно-правового законодавства у сфері регулювання забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

З урахуванням виявлених недоліків та прогалин у сфері законодавчого регулювання адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, дисертантом було запропоновано такі шляхи вдосконалення відповідних положень законодавства: 1) розробити та затвердити Наказ Генерального прокурора України «Про організацію роботи органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності», що регламентує порядок здійснення прокурором перевірок законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 2) у Законі України «Про прокуратуру» та КУпАП передбачити такий засіб прокурорського реагування на виявлені порушення у сфері притягнення осіб до адміністративної відповідальності, як тимчасове зупинення дії постанови про адміністративне правопорушення або іншого незаконного рішення по цій справі, з одночасним зверненням прокурора до суду для вирішення питання про законність відповідної постанови або іншого рішення; 3) розробити та затвердити Наказ Генерального прокурора України «Про затвердження критеріїв оцінки рівня ризику порушення законності в органах державної влади та місцевого самоврядування при здійсненні ними провадження в справах про адміністративні правопорушення та періодичність проведення в них перевірок органами прокуратури».

Підрозділ 3.2 «Підвищення ефективності взаємодії органів прокуратури України з органами державної влади та громадськістю під час адміністративно-правового забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» присвячений визначенню поняття та форм взаємодії органів прокуратури України з органами державної влади та громадськістю у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності та шляхів підвищення їх ефективності.

З урахуванням специфіки сфери, у якій виникають правовідносини взаємодії органів прокуратури з іншими органами державної влади, місцевого самоврядування та громадськістю, дисертантом було визначено взаємодію як систему спільних дій та заходів, організованих та проведених за участю органів прокуратури (прокурора) та інших суб'єктів взаємодії (громадськістю та органів державного управління) відповідного рівня, у межах, формі та порядку, визначених законодавством, метою яких є спільне вирішення проблеми

порушення державними органами та посадовими особами, уповноваженими здійснювати провадження в справах про адміністративні правопорушення, законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, а також проблеми боротьби з такими порушеннями, відновлення порушених прав та інтересів громадян, і запобігання вчиненню порушень законодавства в цій сфері.

Дисертантом обґрунтовано кроки, спрямовані на підвищення ефективності взаємодії органів прокуратури з громадськістю та органами державного управління у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

ВИСНОВКИ

У дисертації розкрито основні теоретичні положення та запропоновано нове вирішення наукового завдання щодо вдосконалення адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. У результаті проведеного дослідження сформульовано низку висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на досягнення поставленої мети.

1. Законність притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це основоположний принцип, сутність якого полягає в дотриманні уповноваженими органами та посадовими особами встановленого законом порядку притягнення осіб до адміністративної відповідальності, накладення стягнення лише в межах, передбачених санкцією статті, якою визначена адміністративна відповідальність за конкретне діяння, застосування заходів забезпечення провадження в справі про адміністративні правопорушення лише в порядку та на підставах, визначених законами та іншими актами, які не суперечать Конституції та законам України.

2. Адміністративно-правове забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це регламентована законодавством система дій, спрямованих на реалізацію повноважень органами прокуратури у сфері провадження у справах про адміністративні правопорушення, складання протоколів про адміністративні правопорушення у визначених ст. 255 КУпАП випадках, участі у судовому розгляді справ про корупційні правопорушення, здійсненні нагляду за додержанням та неухильним виконанням Конституції та законів України всіма суб'єктами провадження в справах про адміністративні правопорушення на всіх його етапах, а також ініціювання притягнення осіб до адміністративної відповідальності громадян та посадових осіб, у діях яких виявлено ознаки адміністративного правопорушення, та здійснення інших дій, передбачених ст. 250 КУпАП.

Значення діяльності органів прокуратури в адміністративно-правовому забезпеченні законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, полягає: 1) у виявленні вчинених правопорушень та складанні протоколів про ці правопорушення відповідно до ст. 255 КУпАП. У цьому напрямі органи

прокуратури забезпечують невідворотність покарання за вчинене правопорушення та сприяють тому, щоб жодне адміністративне правопорушення не залишилось невиявленим; 2) у винесенні постанови про ініціювання притягнення особи до адміністративної відповідальності у разі виявлення в діях громадян або посадових осіб ознак адміністративного правопорушення; 3) в участі в судовому розгляді справ про корупційні правопорушення; 4) у здійсненні нагляду за додержанням законів під час застосування заходів впливу за адміністративні правопорушення.

3. Гарантії адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це система правових методів, засобів та способів, а також принципів та організаційних засад діяльності органів прокуратури, які створюють умови для повного, своєчасного та всебічного виконання прокуратурою функцій щодо виявлення та фіксації адміністративних правопорушень, які належать до сфери відання органів прокуратури, виявлення та належне реагування на всі факти порушення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності на всіх етапах провадження в цих справах, а також порушення питання про притягнення до юридичної відповідальності посадових осіб, винних у порушенні законності, у випадках передбачених законодавством.

4. Принципи адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це втілені в правових нормах прогресивні погляди та керівні ідеї в суспільстві та державі стосовно порядку та мети забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, що уособлюють в собі демократичні засади державного устрою та поєднують елементи принципів діяльності органів прокуратури та принципів законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

Систему принципів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності складають такі: 1) законності; 2) своєчасності; 3) повноти; 4) об'єктивності та всебічності; 5) професіоналізму; 6) компетентності; 7) справедливості; 8) неупередженості; 9) територіальності; 10) презумпції невинуватості; 11) незалежності прокурорів; 12) неухильного дотримання вимог професійної етики та поведінки та добросовісності; 13) ефективності; 14) публічності; 15) пріоритетності профілактики порушення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

5. Метод адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це регламентована нормами адміністративного законодавства система засобів та способів, що застосовують органи прокуратури з метою утвердження режиму законності в діяльності органів та посадових осіб, уповноважених здійснювати провадження в справах про адміністративні правопорушення та застосовувати адміністративні стягнення або заходи забезпечення провадження в цій категорії справ.

6. Засіб адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це визначений в актах адміністративного законодавства комплекс конкретних дій, інструментів та способів їх застосування, що використовують органи прокуратури для реалізації повноважень у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, вибір яких зумовлений визначеними підставами та умовами, за яких вони застосовуються, та заснований на вольовому акті прокурора або його керівника, вираженого у формі наказу або в іншій формі.

7. Організація діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це система дій та заходів щодо впорядкування, координації та розподілу повноважень між прокурорами, спрямована на підвищення ефективності діяльності органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, що покладаються актами адміністративного законодавства або посадовими інструкціями на уповноважених керівників прокуратур відповідного рівня, керівників відділів та підрозділів або керівників груп, результатом якої, як правило, є видання організаційно-управлінського акта.

8. Організація діяльності органів прокуратури щодо забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності охоплює такий комплекс дій та заходів: 1) підбір компетентних прокурорських працівників та розподіл між ними повноважень у цій сфері; 2) складання графіку проведення планових перевірок, проведення нарад та визначення періодичності таких перевірок у піднаглядному суб'єкті; 3) визначення завдань, методів та засобів забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності тощо.

9. До проблемних аспектів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності належать: 1) недосконалість законодавства у сфері регулювання процедури притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 2) відсутність уніфікованих норм, що регламентують порядок здійснення прокурором перевірок законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 3) обмеженість та недосконалість засобів та методів забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, зокрема, засобів реагування прокурора на виявлені порушення в цій сфері; 4) відсутність окремої організаційно-структурної ланки в системі органів прокуратури, на яку б покладалась реалізація функції забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

10. Для вдосконалення законодавства у сфері адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності необхідно: 1) розробити та затвердити Наказ Генерального прокурора України «Про організацію роботи органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної

відповідальності», що регламентує порядок здійснення прокурором перевірок законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 2) у Законі України «Про прокуратуру» та КУпАП передбачити такий засіб прокурорського реагування на виявлені порушення у сфері притягнення осіб до адміністративної відповідальності, як тимчасове зупинення дії постанови про адміністративне правопорушення або іншого незаконного рішення в цій справі, з одночасним зверненням прокурора до суду для вирішення питання про законність відповідної постанови або іншого рішення; 3) розробити та затвердити Наказ Генерального прокурора України «Про затвердження критеріїв оцінки рівня ризику порушення законності в органах державної влади та місцевого самоврядування при здійсненні ними провадження в справах про адміністративні правопорушення та періодичність проведення в них перевірок органами прокуратури».

У Наказі Генерального прокурора «Про організацію роботи органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності» варто визначити такі питання: 1) мета та завдання здійснення перевірок законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності; 2) елементи законності, які підлягають забезпеченню органами прокуратури та особливості перевірок у кожному з цих напрямків (законність складання протоколів, законність розгляду справ тощо); 3) методи та засоби забезпечення законності в цій сфері, зокрема, засоби прокурорського реагування на виявлені порушення та порядок контролю прокурора за їх розглядом тощо.

11. Взаємодія органів прокуратури з громадськістю та органами державної влади у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності – це система спільних дій та заходів, організованих та проведених за участю органів прокуратури (прокурора) та інших суб'єктів взаємодії (громадськістю та органів державного управління) відповідного рівня, у межах, формі та порядку, визначених законодавством, метою яких є спільне вирішення проблеми порушення державними органами та посадовими особами, уповноваженими здійснювати провадження в справах про адміністративні правопорушення, законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, а також проблеми боротьби з такими порушеннями, відновлення порушених прав та інтересів громадян і запобігання вчиненню порушень законодавства в цій сфері.

Формами взаємодії органів прокуратури у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності: 1) з громадськістю є: взаємне інформування, роз'яснення законодавства, участь громадськості або її представників у засіданнях органів прокуратури, зокрема, з питань профілактики вчинення адміністративних правопорушень та порушень законодавства органами та посадовими особами, які розглядають справи про адміністративні правопорушення; 2) з органами державного управління є: координація, взаємне інформування, участь прокурора в правотворчій діяльності, участь прокурора в засіданнях органів державної влади та місцевого самоврядування тощо.

Для підвищення ефективності взаємодії органів прокуратури з громадськістю та органами державного управління у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності необхідно: розширити практичні форми взаємодії органів прокуратури з громадськістю, зокрема, запровадити інформаційну взаємодію з громадськими організаціями щодо виявлення ними фактів вчинення адміністративних правопорушень, які не були зафіксованими уповноваженими органами державної влади, а також фактів порушення прав громадян у цій сфері; виділити окремі штатні одиниці у відповідних відділах органів прокуратури, на які покласти відповідальність за діяльність у сфері взаємодії з громадськістю.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Танривердієв І.М. Класифікація засобів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури України притягнення осіб до адміністративної відповідальності. *Право і суспільство*. 2014. № 5. С. 106–112.

2. Танривердієв І.М. Гарантії адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2015. № 13. С. 76–79.

3. Танривердієв І.М. Поняття та види методів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури України законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. *Наука і правоохорона*. 2016. №2. С. 79–84.

4. Танривердиев И.М. Сущность принципов административно-правового обеспечения органами прокуратуры Украины законности привлечения к административной ответственности. *Legeasi Viata*. 2014. № 9/2. С. 173–175. (Республика Молдова).

5. Танривердиев И.М. Проблемы повышения эффективности взаимодействия органов прокуратуры Украины с общественностью в процессе обеспечения законности привлечения лиц к административной ответственности.

Актуальные проблемы изучения гуманитарных наук. 2015. №3. С. 56–72 (Республика Азербайджан).

6. Танривердиев И.М. Законность как основополагающий принцип привлечения лиц к административной ответственности. *Актуальные проблемы изучения гуманитарных наук*. 2016 №1. С. 368–373. (Республика Азербайджан).

7. Танривердиев И.М. Роль общественности в процессе обеспечения законности привлечения лиц к административной ответственности.

Актуальные проблемы изучения гуманитарных наук. 2020 №2. С. 130–136. (Республика Азербайджан).

8. Танривердієв І.М. До питання методів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури України законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. *Юридична наука України: історія, сучасність, майбутнє*: міжнародна науково-практична конференція, м. Харків, 1–2 листопада 2019 р. Харків: Східноукраїнська наукова юридична організація, 2019. С. 88–90.

9. Танривердієв І.М. Поняття засобів адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. *Право як ефективний суспільний регулятор*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 14–15 лютого 2020 р. Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2020. С. 75–77.

АНОТАЦІЇ

Танривердієв І.М. Адміністративно-правове забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. – *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.*

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук (доктора філософії) за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право (081 – Право). Донецький юридичний інститут Міністерства внутрішніх справ України. Кривий Ріг, 2020.

Дисертацію присвячено теоретичним та правовим проблемам адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності. У роботі визначено такі поняття, як законність притягнення осіб до адміністративної відповідальності, адміністративно-правове забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, гарантії, принципи, методи та засоби адміністративно-правового забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності тощо. Досліджено та охарактеризовано науково-правові джерела у відповідній сфері, на підставі яких визначено тенденції та перспективи адміністративно-правового регулювання забезпечення органами прокуратури законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності, а також визначено шляхи підвищення ефективності взаємодії органів прокуратури з громадськістю та органами державної влади у сфері забезпечення законності притягнення осіб до адміністративної відповідальності.

З метою подальшого вдосконалення національного законодавства і практики його застосування сформульовано пропозиції щодо необхідності внесення відповідних змін та доповнень у Кодекс України про адміністративні правопорушення, а також обґрунтовано необхідність прийняття низки галузевих наказів Генерального прокурора України.

Ключові слова: органи прокуратури, законність, адміністративна відповідальність, адміністративно-правове забезпечення, взаємодія, форми

взаємодії органів прокуратури з громадськістю, органами державної влади.

Танривердиев И.М. Административно-правовое обеспечение органами прокуратуры законности привлечения лиц к административной ответственности – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук (доктора философии) по специальности 12.00.07 – административное право и процесс; финансовое право; информационное право (081 – Право). Донецкий юридический институт Министерства внутренних дел Украины. Кривой Рог, 2020.

Диссертация посвящена теоретическим и правовым проблемам административно-правового обеспечения органами прокуратуры законности привлечения лиц к административной ответственности.

В работе определены такие понятия как: законность привлечения лиц к административной ответственности, административно-правовое обеспечение органами прокуратуры законности привлечения лиц к административной ответственности, гарантии, принципы, методы и средства административно-правового обеспечения органами прокуратуры законности привлечения лиц к административной ответственности и т.п.

Взаимодействие органов прокуратуры с общественностью и органами государственной власти в сфере обеспечения законности привлечения лиц к административной ответственности определено как система совместных действий и мероприятий, организованных и проведенных при участии органов прокуратуры (прокурора) и других субъектов взаимодействия соответствующего уровня, в пределах, форме и порядке, определенном законодательством, целью которых является совместное решение проблемы нарушения государственными органами и должностными лицами, уполномоченными осуществлять производство по делам об административных правонарушениях, законности привлечения лиц к административной ответственности, а также проблемы борьбы с такими нарушениями, восстановление нарушенных прав и интересов граждан и предупреждения совершения нарушений законодательства в этой сфере.

Формами взаимодействия органов прокуратуры с общественностью в сфере обеспечения законности привлечения лиц к административной ответственности определены: взаимное информирование, разъяснение законодательства, участие общественности или ее представителей в заседаниях органов прокуратуры, в частности, по вопросам профилактики совершения административных правонарушений и нарушений законодательства органами и должностными лицами, рассмотрение дел об административных правонарушениях; координация с органами государственного управления, взаимное информирование, участие прокурора в правотворческой деятельности, в заседаниях органов государственной власти и местного самоуправления.

Проанализированы положения научно-правовых источников, на основании которых определены тенденции и перспективы административно-

правового регулирования обеспечения органами прокуратуры законности привлечения лиц к административной ответственности, а также определены пути повышения эффективности взаимодействия органов прокуратуры с общественностью и органами государственной власти в сфере обеспечения законности привлечения лиц к административной ответственности.

С целью дальнейшего совершенствования национального законодательства и практики его применения сформулированы предложения о необходимости внесения соответствующих изменений и дополнений в Кодекс Украины об административных правонарушениях, а также обоснована необходимость принятия ряда отраслевых приказов Генерального прокурора Украины.

Ключевые слова: органы прокуратуры, законность, административная ответственность, административно-правовое обеспечение, взаимодействие, формы взаимодействия органов прокуратуры с общественностью, органами государственной власти.

Tanryverdiev I.M. Administrative and legal framework for prosecuting bodies legality of bringing people in the administration. – *The qualifying scientific work on the rights of the manuscript.*

Thesis for obtaining a Candidate Degree in Law (PhD): Specialty 12.00.07 – administrative law and process; finance law; information law (081 – Law). Donetsk Law Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine. KriviyRih, 2020.

The thesis is devoted to the theoretical and legal problems of the administrative and legal framework of legality by the prosecution bringing people to administrative responsibility. In this paper, the following concepts as legality of bringing people to administrative liability, administrative and legal framework for prosecuting bodies legality of bringing persons to administrative liability, warranty, principles, methods and tools for the administrative and legal framework of legality by the prosecution bringing people to the administrative responsibility of others are defined. The provisions of scientific and legal sources are analyzed. On the basis of it trends and prospects of administrative regulation of ensuring the prosecution authorities the legality of bringing people to administrative responsibility are identified, as well as the ways of improving the efficiency of interaction with the public prosecutor's office and state authorities in ensuring the legality of bringing people to administrative responsibility are determined.

The author formulated proposals for appropriate amendments and additions to the Code of Ukraine on Administrative Offences about the necessity of a new edition of a number of branch orders of the Prosecutor General of Ukraine in order to further improvement of the national legislation and practice.

Keywords: prosecutors, law, administrative responsibility, administrative and legal support, cooperation, forms of interaction with the public prosecutor's office, the state authorities.